

МАЛАКАНИ БАҲОЛАШ МАРКАЗЛАРИНИНГ
ТАШКИЛИЙ-ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ

Суюнов Дилмурод Холмуродович

Бизнес ва тадбиркорлик олий мактаби

И.ф.д., профессор

Досанова Карлыгаш Бакбергеновна

“Лойиҳа бошқорувчи” мутахассилиги тингловчиси

Аннотация: *Мақолада Ўзбекистонда миллий малака тизими миллий меҳнат бозори ва ишчи кучининг сифатини ошириш, кадрларнинг касбий ривожланишини таъминлаш, шунингдек, иқтисодий ривожланиш ва халқаро стандартларга мос кадрлар тайёрлашга хизмат қилувчи муҳим механизмлари, Малака тизимининг ҳуқуқий-ташкिलий асослари, бир томондан, миллий қонунчилик ва меъёрий ҳужжатларга, Миллий малака тизимининг ҳуқуқий-ташкиллий асослари ундан самарали фойдаланиш бўйича муаммолари каби масалалар ёритилган.*

Калит сўзлара: *Кадрлар, касбий ривожланиш, таъминлаш, иқтисодий, халқаро стандарт, механизм, Малака тизими, ҳуқуқий-ташкиллий, миллий қонунчилик, ва меъёрий ҳужжатлар.*

Annotation: *in the article, the National Qualification System in Uzbekistan covers such issues as improving the quality of the national labor market and the labor force, ensuring professional development of personnel, as well as important mechanisms serving economic development and training of personnel in accordance with international standards, legal and organizational foundations of the qualification system, on the one hand, issues such as.*

Keywords: *personnel, professional development, provision, economic, international standard, mechanism, qualification system, legal-organizational, national legislation, and regulatory documents.*

Ўзбекистонда миллий малака тизими миллий меҳнат бозори ва ишчи кучининг сифатини ошириш, кадрларнинг касбий ривожланишини таъминлаш, шунингдек, иқтисодий ривожланиш ва халқаро стандартларга мос кадрлар тайёрлашга хизмат қилувчи муҳим механизмдир. Малака тизимининг ҳуқуқий-ташкиллий асослари, бир томондан, миллий қонунчилик ва меъёрий ҳужжатларга, иккинчидан, Ўзбекистондаги малака тизимини самарали жорий этишга ёрдам беради. Миллий малака тизимининг ҳуқуқий-ташкиллий асослари:

1. Конституция ва меҳнат қонунчилиги:

Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва Меҳнат кодексига таълим, ишлаб чиқариш ва меҳнат муносабатлари, шунингдек, ишчиларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини муҳофаза қилишга йўналтирилган нормалар мавжуд. Конституциянинг 41-моддасига кўра, ҳар бир шахснинг таълим олиш ва ишга

жойлашиш ҳуқуқи кафолатланган. Малака тизими ушбу ҳуқуқнинг амалга ошишини таъминлашга қаратилган.

2. "Таълим тўғрисида"ги Қонун:

Бу қонун таълим соҳасини, шу жумладан, касбий таълимни ривожлантириш ва меҳнат бозори талабларига мос кадрларни тайёрлаш учун асосий ҳуқуқий ҳужжат ҳисобланади. Қонун касбий таълим ва малака тизимининг мазмун ва шаклини белгилайди, талаблар, стандартлар ва сертификатлашнинг ҳуқуқий асосларини белгилайди.

3. "Малака рамакалари" ва "Таълим стандартлари" буйича Ўзбекистонда малака рамакалари, яъни ҳар бир касб учун белгилаш талаблари ва компетенциялар, махсус норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар орқали ишлаб чиқилган. Бу рамакалар касбий билим ва кўникмаларни белгилайди, шунингдек, иш берувчилар ва таълим муассасалари учун стандартлар белгилайди.

4. Ўзбекистон Республикасининг "Миллий малака рамакалари" тўғрисидаги Қарори: 2018 йилда қабул қилинган ушбу қарор миллий малака тизимини ривожлантиришни тартибга солиш ва ишчи кучининг малака даражасини баҳолашни назарда тутди.

Ушбу қарор, шунингдек, малака рамакаларини яратиш ва уларга мувофиқ ишчиларнинг малакасини сертификатлаш тартибини белгилайди.

Хулоса қилиб айтганимизда Малака ва касбий билим даражасини ошириш орқали ишчилар ва мутахассисларнинг касбий билим ва малакаларини юқори даражада ривожлантириш муҳим. Малака баҳолаш марказлари иқтисодиётнинг турли соҳаларига мос келадиган малакали мутахассисларни тайёрлашга ёрдам беради, бу эса мамлакатнинг барқарор тараққиётига хизмат қилади. Марказлар меҳнат бозорига мослашувчан кадрлар тайёрлашда, шунингдек, ишчи кучининг рақобатбардошлигини таъминлашда муҳим ўрин тутди.

REFERENCES:

1. Suyunov D. X. Corporate governance mechanism: problems and solutions. Monograph // T.: Academia. – 2007. - T. 200.

2. Suyunov, D., and Elmurod Abdusattorovich Khoshimov. "Methodological aspects of assessing the effectiveness of corporate governance in joint-stock companies. Scientific electronic journal" Economics and innovation technologies " 2 (2018).

3. Suyunov D. H. The main problems of corporate governance and ways to solve them //EPRA International Journal of Economic Growth and Environmental Issues (EGEI) ISSN. – С. 2321-6247.

4. Suyunov D. H. The main problems of corporate governance and ways to solve them //EPRA International Journal of Economic Growth and Environmental Issues (EGEI) ISSN. – С. 2321-6247.

5. Davletyarov M. A., Suyunov D., Kenjabaev A. T. Digitalization of the economy: concepts, problems and implementation strategy //Spectrum Journal of Innovation, Reforms and Development. – 2023. – Т. 12. – С. 209-218.
6. Davletyarov M. A., Suyunov D., Kenjabaev A. T. state regulation of digital transformation of the economy // American Journal of Business Administration, Economics and banking. – 2023. - Т. 9. - S. 145-150.
7. Д Х Суюнов, Н К Ёрматова. [Цифровая трансформация процессов управления персоналом в коммерческом банке](#). Journal of new century innovations 43 (4), 75-78.
8. 24. D.X.Suyunov, A.T.Kenjabayev. [Elektron tijorat](#). дарслик. 2023 йил. 450 бет.
9. S D Kholmuradovich, RH Yuldashevich. [The Role Of Foreign Investments In The Development Of Small Business And Private Entrepreneurship](#). EPRA International Journal of Socio-Economic and Environmental Outlook (SEEO).
10. S D Kholmurodovich, T D Shermonovna. [The role and importance of digital technologies in the development of enterprises](#). The American Journal of Social Science and Education Innovations 4 (02), 15-19.
11. To’Raqulov Botirturdiboy, S D Xolmuradovich. [Umumiy ovqatlanish korxonasini faolyatini rivojlantirishda marketing strategiyalaridan foydalanish va swot tahlili takomilashtirish](#). Ta’lim fidoyilari 25 (5), 149-156.
12. To’Raqulov Botirturdiboy, S D Xolmuradovich. [Umumiy ovqatlanish korxonalarini faolyatini rivojlantirishda marketing strategiyalaridan foydalanishni takomilashtirish](#). Ta’lim fidoyilari 25 (5), 157-164.
13. D Suyunov, M Maxsudov. [The role of energy in the economic development of uzbekistan](#). Science and innovation 1 (A4), 145-149.
14. Д Х Суюнов, БР Турсунов. [Акциядорлик жамиятларда корпоратив бошқарув самарадолигини ошириш](#). Central Asian Academic Journal of Scientific Research 2 (2), 48-55.
15. D.X Suyunov. [Implementation of modern international standards and methods corporate governance](#). International Finance and Accounting 2021 (3), 33.
16. Суюнов Д.Х., Холбаев Б.А. [Лойиха бошқаруви: услуб ва стандартлар](#). Ўқув қўлланма. 2018 йил. 195
17. Суюнов Д.Х., Холбаев Б.А. [Методы и стандарты управления проектами](#). учебное. 2018 год. 210 стр
18. Д.Х.Суюнов, Э.А.Хошимов, Ш.А.Хусаинов. [Корпоратив бошқарув: муаммолар ва замонавий ечимлар](#). “Корпоратив бошқарув: муаммолар ва замонавий ечимлар. 2018 йил. 220 бет.
19. Suyunov D.X., Elmirezayev S.E. [Korporativ boshqaruv](#). Дарслик – Toshkent: 2022 йил. 450 бет.
20. D X Suyunov. [Ways to introduce a modern control system for the development of joint stock companies](#). International Finance and Accounting 2020 (3), 33.

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATION G'UYALAR

21. Д Х Суюнов. [Ўзбекистоннинг халқаро рейтинг ва индекслардаги ўрнини яхшилаш ҳамда давлат органлари ва ташкилотларида улар билан тизимли ишлаш механизмлари](#). Science and innovation 2 (Special Issue 13), 486-488.

22. A Davletyarov, D Suyunov, A Kenzhabaev. [Foreign experience in the development of small business and private entrepreneurship in the field of service](#). Global Scientific Review 14, 5-11.

